

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz spiediena iekārtām (pārstrādātā redakcija)”

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD)

(2014/C 67/20)

Ziņotājs: **Antonello PEZZINI**

Eiropas Parlaments 2013. gada 4. jūlijā un Padome 2013. gada 16. jūlijā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. un 304. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz spiediena iekārtām (pārstrādātā redakcija)”

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD).

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2013. gada 2. oktobrī.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 493. plenārajā sesijā, kas notika 2013. gada 16. un 17. oktobrī (16. oktobra sēdē), ar 142 balsīm par, 2 balsīm pret un 2 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1 Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinīgi vērtē Komisijas darbu ar mērķi Eiropas tiesību aktus spiediena iekārtu jomā pielāgot starptautiskajai attīstībai un jaunajam iekšējam tiesiskajam regulējumam, lai stiprinātu tirgus efektivitāti un lietderību un vienkāršotu procedūras, nosakot galvenās drošības prasības, kādām jāatbilst spiediena iekārtām, lai tās varētu laist iekšējā tirgū.

1.2 Komiteja atbalsta izvēlēto leģislatīvo metodi — pārstrādātu redakciju, tas ir, “tādu jaunu tiesību aktu pieņemšana, kas vienā dokumentā apvieno būtiskus grozījumus”, lai nodrošinātu Direktīvas 97/23/EK (PED) pielāgošanu jaunajam tiesiskajam regulējumam.

1.3 EESK vēlreiz uzsver, ka ir būtiski nodrošināt drošu un atbilstīgu preču brīvas aprites principa pilnīgu ievērošanu, lai vienā dalībvalstī likumīgi tirgotus ražojumus varētu bez grūtībām tirgot visā ES teritorijā, nodrošinot ražojumu pilnīgu izsekojamību un vienotu, efektīvu un iedarbīgu tirgus uzraudzību.

1.4 Komiteja uzskata, ka visas jaunās PED direktīvas saistības un procedūras jāsteno, ievērojot procedūru un ar sertifikāciju saistītā sloga proporcionalitātes principu, jo īpaši attiecībā uz mazākiem uzņēmumiem un tādiem ražojumiem, kas nav sērijveida ražojumi vai ir ierobežotas sērijas ražojumi.

1.5 EESK uzskata, ka tikpat būtiska ir efektīvāka un vispārēja tirgus uzraudzība un paziņoto atbilstības novērtēšanas struktūra

līdzvērtīgāks kompetences līmenis. Minētajām struktūrām jāatbilst obligātiem augsta līmeņa kritērijiem un jāsaņem apmācību atbalsts.

1.6 Jaunās PED direktīvas piemērošana ir jāuzrauga, un neatkarīgiem ekspertiem reizi divos gados jāiesniedz Padomei, Parlamentam un Komitejai attiecīgs ziņojums.

1.7 Komiteja uzskata, ka vairāk jāizmanto RAPEX apkopotie rādītāji, kas ļauj uzraudzīt, vai neatbilstīgu ražojumu skaits tirgū samazinās un vai uzlabojas paziņoto struktūru sniegto atbilstības novērtēšanas pakalpojumu kvalitāte.

1.8 Komisijai deleģētās jaunās direktīvas īstenošanas pilnvaras jāsteno skaidrā un pārredzamā veidā, galvenokārt ievērojot Parlamenta, Padomes un katras dalībvalsts tiesības uz informāciju un attiecīgā gadījumā — uz konsultēšanos ar tiem.

2. Galvenie jautājumi saistībā ar spiediena iekārtu tirdzniecību

2.1 Tiesību aktu saskaņošana un spiediena iekārtas

2.1.1 Patēriņa preču tirdzniecība Kopienā no 2008. gada līdz 2010. gadam veidoja aptuveni vienu triljonu eiro, un ES saskaņoto nozaru vērtība gan attiecībā uz patēriņa precēm, gan ražojumiem, kas paredzēti profesionālai izmantošanai, ir aprēķināta vairāk nekā EUR 2,1 triljona apmērā.

2.1.2 Drošu un atbilstīgu preču brīva aprīte ir viens no Savienības pamatpīlāriem, un tirgus uzraudzība ir būtisks instruments, lai aizsargātu patērētājus un lietotājus pret bistamu un neatbilstīgu ražojumu laišanu tirgū.

2.1.3 Direktīvas 97/23/EK par spiediena iekārtām jeb tā sauktās “**PED** direktīvas” ieviešana ir uzskatāma par ļoti svarīgu:

— nozares iekšējā tirgus darbībai attiecībā gan uz efektivitāti, gan lietderību,

— lai novērstu dažādus tirdzniecības šķēršļus,

— lai nodrošinātu ražojumu augstu drošuma līmeni.

2.1.4 Komiteja atzinīgi vērtē tiesiskā regulējuma pielāgošanu jaunajiem noteikumiem par produktu tirdzniecību iekšējā tirgū⁽¹⁾, konkrēti, tā atbalsta gan Regulu (EK) Nr. 765/2008⁽²⁾ par akreditāciju un tirgus uzraudzību jeb tā saukto “**JTR regulu**”, gan Lēmumu Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu jeb tā saukto “**JTR lēmumu**”, kas iekļauti Preču tiesību aktu kopumā, par kuru Komiteja ir izteikusies atzinīgi⁽³⁾.

2.1.5 Komisija gatavojas arī Direktīvu 97/23/EK pielāgot 2008. gada 16. decembra Regulai (EK) Nr. 1272/2008, tā sauktajai “**CLP regulai**”, par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu⁽⁴⁾ saskaņā ar tajā noteikto jauno klasificēšanu, lai ņemtu vērā ar bīstamām plūstošām vielām saistīta spiediena radītus draudus.

2.2 Pielāgošana jaunajam tiesiskajam regulējumam un juridiskā konsekvence

2.2.1 Visi nozares uzņēmēji *PED* direktīvas prasību neievērošanas problēmu vispārīgi uzskata par faktoru, kas negatīvi ietekmē to uzņēmumu konkurētspēju, kuri noteikumus ievēro.

2.2.2 Tā ir negodīga konkurence, ko galvenokārt rada tirgus uzraudzības mehānismu trūkumi un neefektivitāte — neefektīva

trešo valstu izcelsmes ražojumu izsekojamība, paziņoto iestāžu kompetences trūkums⁽⁵⁾, arī saistībā ar JTR lēmuma tiešu nepiemērošanu.

2.2.3 Turklāt ietekmes analīze ir atklājusi, ka uzņēmējiem ir grūtības orientēties normatīvajā vidē, kas kļūst arvien sarežģītāka.

2.2.4 Arvien biežāk uz vienu un to pašu produktu attiecas vairāki tiesību akti, piemēram, gadījumā ar *CLP* regulu par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, ar kuru ievieš jaunas bīstamības klases un kategorijas, kas tikai daļēji atbilst pašlaik izmantotajām un kas nozarē stāsies spēkā 2015. gada 1. jūnijā.

2.2.5 EESK savā atzinumā⁽⁶⁾ par JTR regulu un lēmumu jau norādīja, ka “drošu un kvalitatīvu ražojumu tirdzniecības prasību pastiprināšana un aktualizēšana ir Eiropas patērētājiem, uzņēmumiem un iedzīvotājiem nozīmīgi faktori”.

2.2.6 Šajā saistībā EESK atzinīgi vērtē *PED* direktīvas pielāgošanu JTR lēmumam, lai iegūtu maksimālu juridisko kvalitāti, izmantojot pārstrādātās redakcijas leģislatīvo metodi, tas ir, “pieņemt jaunu tiesību aktu, kas vienā dokumentā apvieno būtiskus grozījumus iepriekšējā tiesību aktā un iepriekšējā tiesību akta noteikumus, kurus atstāj nemainīgus. Jaunais tiesību akts aizstāj un atceļ iepriekšējo tiesību aktu”⁽⁷⁾.

2.2.7 Tāpat Komiteja atzinīgi vērtē to, ka, sākot no 2015. gada 1. jūnija, kad tiks atcelta Direktīva 67/548/EEK, Direktīva 97/23/EK tiks pielāgota *CLP* regulai, lai nodrošinātu juridisko konsekvenci attiecībā uz spiediena iekārtu klasificēšanu, pamatojoties uz plūstošo vielu, ko tā satur. Šāda pielāgošana Eiropas Savienībā izveido saskaņotu ķīmisko produktu klasificēšanas un marķēšanas vispārējo sistēmu, kas starptautiskā līmenī pieņemta Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) struktūrā.

2.3 Uzņēmēju pienākumi un prasības izsekojamības jomā

2.3.1 Komiteja uzskata, ka īpaši svarīgas ir prasības attiecībā uz ražojumu izsekojamību un uzņēmēju pienākumiem, jo sevišķi attiecībā uz:

— importētāju, pilnvaroto pārstāvju un izplatītāju pienākumu pārbaudīt ražojumu *CE* marķējumu, pievienotos vajadzīgos dokumentus un informāciju par izsekojamību,

⁽¹⁾ OV C 120, 16.5.2008., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.; OV C 120, 16.5.2008., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 181, 21.6.2012., 105. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.

⁽⁵⁾ Paziņotās iestādes ir tādas iestādes (par kurām dalībvalstis paziņojušas Komisijai), kas ir atbildīgas par atbilstības novērtēšanu un veic ražojumu pārbaudes un sertificē tos.

⁽⁶⁾ OV C 120, 16.5.2008., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 181, 21.6.2012., 105. lpp.

- ražotāju pienākumu sniegt instrukcijas un informāciju par drošību patērētājiem un gala lietotājiem viegli saprotamā valodā,
- izsekojamību visā izplatīšanas ķēdē — ražotāji, pilnvarotie pārstāvji un importētāji,
- katra uzņēmēja pienākumu sniegt iestādēm informāciju par to, no kā viņš ir iegādājies ražojumu un kam viņš to ir piegādājis.

2.3.2 Šādas izsekojamības garantijas attiecībā uz jebkuru spiediena iekārtu, kas tiek laista tirgū, būtu pilnībā jāīsteno, ievērojot procedūru un ar sertificēšanu saistītā sloga proporcionalitātes principu, jo īpaši attiecībā uz mazākiem uzņēmumiem un tādiem ražojumiem, kas nav sērijveida ražojumi vai ir ierobežotas sērijas ražojumi.

2.3.3 Tikpat būtiska ir efektīvāka tirgus uzraudzība un paziņoto atbilstības novērtēšanas struktūru kompetences līmeņa vienādošana, visiem izvirzot piemērotas obligātas prasības, lai nodrošinātu maksimālu objektivitāti un efektivitāti visā Savienībā un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem ražotājiem.

2.3.4 Rādītāji, kas ļauj uzraudzīt, vai tirgū samazinās neatbilstīgu produktu skaits un vai novērtēšanas pakalpojumu kvalitāte paaugstinās, jābalsta uz informāciju, kas iegūta, izmantojot RAPEX sistēmu un uzraudzības klauzulas paziņošanas procedūras, kuras izveidotas saskaņā ar direktīvu un pamatojoties uz NANDO datu bāzi ⁽⁸⁾.

2.3.5 Komiteja uzskata, ka gadījumā, ja Komisijai saskaņā ar 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011 tiek piešķirtas pilnvaras īstenot jauno pārstrādāto direktīvu, tas

jāveic, pilnībā ievērojot Padomes un Parlamenta, un attiecīgā gadījumā — ieinteresētās dalībvalsts tiesības uz informāciju.

3. Vispārējās piezīmes

3.1 Komiteja atzinīgi vērtē 1997. gada PED direktīvas pārstrādāto redakciju un novērtē Komisijas veikto darbu, lai Eiropas tiesisko regulējumu spiediena iekārtu jomā pielāgotu starptautiskajai attīstībai un jaunajam iekšējam tiesiskajam regulējumam.

3.2 EESK uzsver, ka ir būtiski nodrošināt drošu un atbilstīgu preču brīvas aprites principa pilnīgu ievērošanu, lai vienā dalībvalstī likumīgi tirgotus ražojumus varētu bez grūtībām tirgot visā ES teritorijā, nodrošinot gan ražojumu pilnīgu izsekojamību, gan vienotā, efektīvā un iedarbīgā veidā veiktu tirgus uzraudzību.

3.3 Īpaši jāņem vērā procedūru un ar sertifikāciju saistītā sloga proporcionalitātes princips, jo īpaši attiecībā uz mazākiem uzņēmumiem un ražojumiem, kas nav sērijveida ražojumi vai ir ierobežotas sērijas ražojumi, — EESK uzskata, ka tādai tiesību akta pārskatīšanai, kāds ir šis priekšlikums, būtu bijis nepieciešams īpašs ietekmes uz MVU novērtējums, kas būtu plašāks par veikto ietekmes analīzi un konsultācijām.

3.4 Efektīvāka vispārējā tirgus uzraudzība un paziņoto atbilstības novērtēšanas struktūru līdzvērtīgāks kompetences līmenis būtu jāpanāk, izmantojot ne tikai sankciju mehānismus, bet arī, un galvenokārt, atbalstot mērķtiecīgus Eiropas līmeņa apmācības pasākumus.

3.5 Par jauno pārstrādāto tiesību aktu būtu jāveic regulāras pārbaudes un jāsniedz ziņojumi Kopienas iestādēm, kurus papildina RAPEX rādītāji par pārkāpumiem saistībā ar tirgū laisto spiediena iekārtu atbilstību un vispārējo drošību.

Briselē, 2013. gada 16. oktobrī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Henri MALOSSE

⁽⁸⁾ Skatīt <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>